31/03/2019

Ο Σταυρός του Κυρίου και η σημασία του στη ζωή του χριστιανού

/ Ορθόδοξες Προβολές

ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΑ

Ήδη 200.000 χρόνια πριν την Ενανθρώπιση του Κυρίου, το σημείο του Σταυρού συναντάται συχνά χαραγμένο ή ζωγραφισμένο στα σπήλαια, σε τοιχογραφίες θηραμάτων και μάλιστα στα σημεία εκείνα που ο άνθρωπος της παλαιοληθικής εποχής επικέντρωνε όλες τις ψυχικές και πνευματικές του δυνάμεις, προκειμένου να τα καταδαμάσει και να τα καθυποτάξει, όπως και να κατευνάσει επίσης τα στοιχεια της φύσης. Σημειώνοντας πάνω στα ογκώδη θηράματα το σημείο του Σταυρού, ο πρώτος άνθρωπος «απαθανάτιζε» τη δυνατότητα που είχε αποκτήσει μέσα από τη συνειδητοποίηση και ενεργοποίηση όλων των χαρισμάτων του, αλλά και την κοινωνική του οργάνωση να συλλαμβάνει, να σφαγιάζει, να τρώει και να εγκολπώνεται έτσι τον ίδιο το Θεό, δημιουργώντας μαζί του μια προσωπική σχέση «δούναι και λαβείν».

Ο Σταυρός αποτέλεσε από νωρίς το στίγμα του ανθρώπου μέσα στο κόσμο, το

πρωταρχικό σημείο της ταυτότητας και του προσανατολισμού του, ως σημείο της παρουσίας του και αναγνωριστικό του χώρου/καταφυγίου όπου αυτός δρά , εξουσιάζει και ενεργεί. Αλλού σταυροειδώς απεικονίζεται η Μητέρα, η οποία με ανοικτά χέρια, αποτελεί για τον εισερχόμενο στο ξένο και άγνωστο κόσμο άνθρωπο την πήγη/γεννήτρια της ζωής, της ζεστασιάς, της τρυφερότητας και της απροϋπόθετης αγάπης, ενώ αργότερα ο σταυρός κατέληξε να συμβολίζει και την ορμιτικότητα και το ανθρώπινο πάθος της φυγής, της επέκτασης αλλά της υποταγής των άλλων, όπως χαρακτηριστικά φανερώνει η σβάστικα.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΗ Π.Δ.

Ο Σταυρός του Κυρίου προενεργούσε και στην εποχή της Παλαιάς Διαθήκης. Μέσα στο θεόπνευστό αυτό βιβλίο της Αγίας Γραφής υπάρχουν καταγεγραμμένες πολλές θαυματουργές πράξεις που ετελειώθησαν με το σχήμα του Σταυρού. Χαρακτηριστικά, αναφέρονται περι τις είκοσι προτυπώσεις του Σταυρού με χαρακτηριστική εκείνη της χάραξης της Ερυθράς Θάλασσας από το Μωϋσή και τη διάσωση των Ισραηλιτών από τη δουλεία των Αιγυπτίων.

Υπήρξαν, επίσης, δίκαιοι άνθρωποι, που με το παράδειγμα τους προετύπωσαν τον Ιησού Χριστό, όπως ο Ισαάκ με την υπακοή στον πατέρα του και ο Ιωσήφ που διώχθηκε άδικα και υπέμεινε ποικίλες δοκιμασίες προτυπώνοντας τον άδικο θάνατο του Κυρίου. Ο Σταυρός ενεργούσε στον Αβραάμ, όταν ενέκρωνε μέσα του την αγάπη για την πατρίδα κι έφυγε για την άγνωστη γη, κατ’εντολή του Θεού. Στον Μωϋσή, όταν περιφρονούσε τις τιμές που είχε στην αυλή του Φαράω, προτιμώντας τον ονειδισμό του Χριστού. Ο Σταυρός πάλι ενεργούσε, όταν ο Θεός κάλεσε τον Μωϋσή, πρίν ανέβει στο Όρος για να λύσει το υπόδημα των ποδών του, δηλαδή να νεκρώσει το σαρκικό φρόνημα με τη δύναμη της θεοπτίας. Επίσης ο Ιησούς του Ναυή, οι Κριτές και οι Προφήτες, ο Δαϋίδ και πολλά άλλα πρόσωπα τα οποία ενεργούμενα σταμάτησαν τον ήλιο, γκρέμισαν πόλεις ασεβών, αναδείχθηκαν νικητές στο πόλεμο, κατέστρεψαν στρατόπεδα αντιπάλων, έλεγξαν βασιλείς κι ανέστησαν νεκρούς.

Είναι αυτονόητο ότι αν η ενέργεια του Σταυρού του Χριστού προενεργούσε σε όλους τους δικαίους της Π.Δ. πόσο μάλλον προενεργούσε στην Υπεραγία Θεοτόκο, η οποία ποτέ δεν μόλυνε τον εαυτό της με λογισμό και από νεαράς ηλικίας έκανε αυτό που ο Αβραάμ έκανε στο γήρας του: «ἐξήλθε ἐκ τοῦ οἰκου καί τῆς συγγενείας της καί εἰσῆλθε στα Ἁγία τῶν Ἁγίων, ὅπου ὑψωθείσα ἐπάνω ἀπό κάθε γήινο λογιμσμό, ἔνωσε το νοῦ της με τό Θεό καί εἰχε διαρκῆ θεωρία τοῦ Θεοῦ».

Βέβαια ο Σταυρός ως πράξη και θεωρία στη ζωή της Παναγίας μας, δεν νοείται όπως στη Π.Δ. όπου οι δίκαιοι μετείχαν της αμαρτίας. Σταυρός γι αυτούς ήταν ο

αγώνας για την υπέρβαση της αμαρτωλής τους ζωής, ενώ η Θεοτόκος, όπως λέγει ο άγιος Νικόλαος ο Καβάσιλας «οικοδομούσε κατάλλυμα για Εκείνον που μπορούσε να σώσει τον άνθρωπο, αγωνιζόταν να καταστήσει ωραία τη κατοικία του Θεού, τον εαυτό της, τέτοια που να μπορεί να είναι άξια γι'Αυτόν».

Επίσης, χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί και η ιστορική νίκη του Μεγάλου Κωνσταντίνου στη Μουλβία γέφυρα της Ρώμης εναντίον του πολυάριθμου στρατού του Μαξέντιου το 312 έχοντας ως έμβλημά του τον Σταυρό. Η επιτυχία αυτή αμέσως θεωρήθηκε και αναγνωρίστηκε ως νίκη του μόνου αληθινού και πραγματικά ισχυρού Θεού, του Θεού των Χριστιανών, του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Αλλά και η εύρεση του Τιμίου Ξύλου από την Αγία Ελένη, μητέρα του Μεγάλου Κωνσταντίνου, το 326 στα Ιεροσόλυμα. Έμμεσα σχτίζεται με το Σταυρό και η επίσημη έναρξη της επάναστασης του 1821 κατά την οποία υψώθηκε από τον Παλαιό Πατρών Γερμανό το λάβαρο που απεικόνιζει την Κοίμηση της Θεοτόκου με τον Χριστό εν δόξη, απόρροια της Σταύρωσης και της Αναστάσεώς Του, καθότι χωρίς το Πάθος δεν θα υπήρχε Ανάσταση.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ

Στη Ρώμη, η χρήση του σταυρού και η μέθοδος του σταυρικού θανάτου αποτελούσε το κατεξοχήν μέσον τρομοκρατίας και όργανο επιβολής της τάξης και της ισορροπίας του τρόμου στην Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, αξιοσημείωτο είναι όμως ότι η σταύρωση χρησιμοποιήθηκε αρχικά από τους ίδιους τους Ιουδαίους την εποχή των Σελευκίδων και των Μακκαβαίων. Την εποχή που έζησε ο Ιησούς η σταύρωση αποτέλεσε το κατεξοχήν ρωμαϊκό μέσον καταστολής των επαναστάσεων στη Παλαιστίνη και αποσκοπούσε στο να σπάσει το ηθικό των πολιορκημένων, να αποκαταστήσει την τρωθείσα αίγλη της θεάς Ρώμης και να υπογραμμίσει με το πιο φρικιαστικό τρόπο την ιερότητα του ρωμαϊκού κατεστημένου και την παντοκρατορία του Καίσαρα.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ –ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

Αναφορικά με την βαθύτερη συμβολική προσέγγιση του Σταυρού, όπως επισημαίνει ο καθηγητής Π. Βασιλειάδης, ο Σταυρός ερμηνεύθηκε στην πρώτη Εκκλησία: α) προφητικά, σε συνάρτηση δηλαδή με το μαρτυρικό τέλος των προφητών, β) εσχατολογικά/αποκαλυπτικά, ως εκπλήρωση του θελήματος του Θεού, όπως αυτό αποτυπώθηκε στις Γραφές, γ) διαλεκτικά, ως προϋπόθεση της εξύψωσης του Ιησού, δ) ευχαριστηριακά/διαθηκικά, σε άμεση σχέση με την παράδοση της Θείας Ευχαριστίας και ε) σωτηριολογικά, ως θάνατος για χάρη όλων των ανθρώπων, ο οποίος καθιστά ανενεργή την αιματηρή εξιλαστήρια θυσία του Ναού. Το ατιμωτικότερο και εξευτελιστικότερο λοιπόν θανατικό όργανο γίνεται και πάλι

σύμβολο της πραγματικής θυσίας, η οποία δεν τελείται από τον άνθρωπο για να εξευμενιστεί το θείο, αλλά από τον Θεό για να σωθει ο άνθρωπος. Μεταβάλλεται έτσι σε σύμβολο της θεϊκής αγάπης στοργής και σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους όπως θεμελιώνεται εξ'αρχής μέσα στα κείμενα της Κ.Δ. ο λόγος του Αποστόλου Παύλου «ἐμοί μη γένοιτο καυχάσθε εἰ μη ἐν τῷ Σταυρῳ τοῦ Κυρίου μου» συνοψίζει, θα λέγαμε, τη σχέση του Χριστιανού με το σημείο του Σταυρού. Η σχέση αυτή φθάνει στις περιπτώσεις των αγίων μέχρι την επιλογή του τρόπου του δικού τους θανάτου, αφού ορισμένοι, όπως οι Απόστολοι Πέτρος και Ανδρέας, προτίμησαν να εγκαταλείψουν τη παρούσα ζωή με σταυρικό θάνατο. Το σύμβολο του Σταυρού αποτελεί την ύψιστη «καταγγελία» της αγάπης του Θεού προς τους ανθρώπους. Τρανή φανέρωση είναι ο Εσταυρωμένος Κύριος. Αποτελεί σύμβολο ειρήνευσης και καταλλαγής. Χάρη στη θυσία του Εσταυρωμένου έληξε ο πόλεμος που ο αλλοτριωμένος άνθρωπος είχε κυρήξει στο Θεό, στη κτίση, στον συνάνθρωπό του και στον ίδιο του τον εαυτό. Αποτελεί επίσης σύμβολο της νίκης εναντίον του κράτους του διαβόλου και των δυνάμεων του σκότους. Κι ο πιστός, με τη σειρά του, αντιμάχεται τον διάβολο και τις μεθοδείες του καθότι ο Σταυρός του Κυρίου αποτελεί τη μοναδική και ακαταμάχητη ασπίδα του κάθενός μας απέναντι στις επιθέσεις του πονηρού.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΥΜΝΟΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΤΗΣΙΟ ΚΑΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΚΟ ΚΥΚΛΟ

Η Βυζαντινή υμνογραφία, ύμνησε την ιστόρηση του Πάθους, του θανάτου, της ταφής, της καθόδου στον Άδη και της Ανάστασης του Σωτήρος Ιησού Χριστού. Η ιστορική πραγματικότητα και η δογματική αλήθεια έγινε το καθημερινό τραγούδι της Εκκλησίας, που υμνεί το θείο Πάθος, αγάλλεται για τη νίκη του Σταυρού και δοξολογεί το Θεό για την εκδήλωση της άπειρης φιλανθρωπίας Του προς τον άνθρωπο. Στην Υμνολογία της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδας σκιγραφούνται με απαράμιλλη ψυχολογική βαθύτητα όλα τα ιστορικά πρόσωπα που έλαβαν μέρος στο θείο δράμα, ενώ παράλληλα δένεται με μοναδικό τρόπο ο συμβολισμός των σωτήριων γεγονότων με τη δογματική διαδασκαλία της Εκκλησίας. Στα τροπάρια του Όρθρου του Μ. Σαββάτου, μεταξύ άλλων, ψάλλεται για το Χριστό:

Ἀνηρέθης, ἀλλ' οὐ διηρέθης, Λόγε, ἧς μετέσχες σαρκός.

Εἰ γάρ καί λέλυταί σου ὁ ναός ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πάθους,

ἀλλά καί οὕτω μία ἦν ὑπόστασις τῆς θεότητος καί τῆς σαρκός σου.

ἐν ἀμφοτέροις γάρ εἶς ὑπάρχεις Υἱός,

Λόγος τοῦ Θεοῦ, Θεός καί ἄνθρωπος.

Στην ανθρώπινη φύση του Χριστού ανακεφαλαιώθηκε η εκπεσμένη φύση του ανθρώπου. Η ατίμωση, που υπέστη κάθε μέλος του Χριστού πάνω στο Σταυρό, έγινε για χάρη μας. Είχε όμως λυτρωτική δύναμη για τα μέλη της δικής μας φύσης , τα οποία είχαν παραδοθεί στην αμαρτία και το θάνατο. Στη Σταύρωση του Χριστού συμετείχε κι έπασχε όλη η κτίση. Ό ήλιος έχανε το φώς του και τα θεμέλια της γης συγκλονίζονταν. Όλα συνέπασχαν μ'Εκείνον, που τα έκτισε.

Μέσα σε αυτήν την προοπτική, η σωτηριολογία της Ανατολικής Εκκλησίας αποκτά έναν έντονο ασκητικό χαρακτήρα, ο οποίος παρουσιάζεται ήδη στους εκκλησιαστικούς συγγραφείς των πρώτων αιώνων, όπως για παράδειγμα στο Μελίτωνα Σάρδεων και τον Ωριγένη. Ειδικότερα, τα πασχάλια κείμενα του Μελίτωνα Σάρδεων άσκησαν σημαντική επίδραση στην υμνολογία των Παθών, όπου υμνείται η σωτηριολογική προοπτική του Πάθους του Θεανθρώπου Κυρίου.

Μέχρι και των 4ο αιώνα, οι εκκλησιαστικοί συγγραφείς και Πατέρες επιμένουν στα κείμενά τους και τονίζουν τη πραγματικότητα του Πάθους και του θανάτου του Κυρίου. Ο απολογητικός χαρακτήρας των κειμένων τους υπογραμμίζει τη βεβαιωμένη πίστη της Εκκλησίας για το Θεάνθρωπο, κατοχυρώνει το σωτήριο πάθος Του και αποστομώνει τους αιρετικούς Γνωστικούς, Δοκήτες, Υιοθετίτες και Αρειανούς, που αμφισβητούσαν την αλήθεια του Σταυρού και τη πραγματικότητα του θανάτου του Κυρίου. Έτσι, ο Σταυρός γίνεται το θεμέλιο της Εκκλησίας, η ελπίδα των χριστιανών κι όλων των απελπισμένων, η δύναμη των αδυνάτων, το σύμβολο της νίκης κατά των δαιμόνων, ο ιατρός των αρρώστων και η ασφάλεια της οικουμένης.

Στο πέρασμα των αιώνων διαμορφώθηκαν αρκετές εορτές του Σταυρού οι οποίες καθιερώθηκαν εξ'αφορμής κάποιου σημαντικού γεγονότος. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη παλαιότερη ημέρα μνείας του Σταυρού, τη Μ. Παρασκευή, την ανάμνηση της ευρέσεως του Τιμίου Ξύλου από την Αγ. Ελένη, τη Παγκόσμια Ύψωση του Τιμίου Σταυρού, τη Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως που πρόσφάτως εορτάσαμε καθώς και τις εβδομαδιαίες αναμνήσεις του, την Τετάρτη και τη Παρασκευή, λόγω του συσχετισμού των ημερών αυτών με τα Πάθη του Κυρίου.

ΘΕΟΤΟΚΟΣ – ΠΡΟΤΥΠΟ

Αναφορικά με το τιμητικό πρόσωπο της Θεοτόκου, αποτελεί τούτο αυθεντικό πρότυπο μίμησης για κάθε πιστό μέλος της Εκκλησίας, αφού όλη η ζωή της φανερώνει το νέο εν Χριστώ ήθος. Η διαδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τη Θεοτόκο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη Χριστολογία και τη Σωτηριολογία,

αφού μόνο μέσα από το μυστήριο του Θεανθρώπου καταξιώνεται ως ανθρώπινο πρόσωπο, ως νέα και ευπειθής Εύα. Η ίδια μάλιστα μοιάζει να ομολογεί μέσα από το κείμενο του Συμεών του Μεταφραστή: «Ήρθα στο φως αυτής της ζωής κι έμεινα πολύ λίγο κοντά στους γονείς μου...τους αποχαιρέτησα και στράφηκα ολοκληρωτικά σε Σένα και αφιερώθηκα στο Ναό, για να γίνω για Σένα καθαρότατος Ναός». Η Παρθένος Μαρία προσωποποιεί αυτήν την αγιότητα και εικονίζει της Εκκλησία. Ο Χριστός ενώνεται με την ανθρωπότητα μέσω της Παναγίας κι αυτή ζεί μέσα στο Σώμα του Χριστού, την Εκκλησία. Ζεί από τον ίδιο το Χριστό. Μέσα απ'αυτή τη λειτουργική και ευχαριστηριακή σχέση βιώνει το μέλος της Εκκλησίας το μυστήριο της θείας οικονομίας και μαζί με τη Θεοτόκο αναφωνεί μπροστά στο ζωοποιό Σταυρό του Κυρίου: «Μνησθητί καί ἡμῶν, Σωτήρ, ἐν τῇ βασιλεία σου».

Στη Σταύρωση, η Θεοτόκος δέχθηκε ζεί το προσωπικό της μαρτύριο και βιώνει την οδύνη από το Πάθος του Υιού και Θεού της. Βιώνει το Πάθος του Κυρίου ως μητέρα, που παρακολουθεί τον άδικο και σκληρό θάνατο του παιδιού της, αλλά και ως πιστή δούλη του Θεού, που βλέπει το Σωτήρα του κόσμου να πάσχει στο Σταυρό. Την ώρα των Παθών κατέλαβε την Παρθένο θλίψη υπερβολική και απερίγραπτη, τέτοια που παραπλήσια ποτέ δεν ένοιωσε άνθρωπος. Γιατί αυτή είδε τη Σταύρωση σαν μητέρα, αλλά και σαν άνθρωπος με σωστή κρίση, σαν κάποιος που μπορεί να διακρίνει καθαρά την αδικία. Γιατί έπρεπε να λάβει μέρος σε κάθε τι που έκανε ο Υιός της για τη σωτηρία μας. Όπως του μετέδωσε το αίμα και τη σάρκα της κι έλαβε αμοιβαία μέρος στις δικές του χάριτες, κατά τον ίδιο τρόπο έλαβε μέρος σε όλους τους πόνους και την οδύνη του. Κι αυτός βέβαια καρφωμένος στο Σταυρό δέχθηκε στην πλευρά την λόγχη, ενώ διαπέρασε την καρδιά της Παρθένου ρομφαία, όπως ανήγγελε ο αγιώτατος Συμεών. Στη Βυζαντινή εκκλησιαστική παράδοση, ο θρήνος της Μητέρας έχει πάντοτε ένα δοξολογικό χαρακτήρα, γιατί μέσα απ'αυτόν προβάλλει η προοπτική της Ανάστασης, της αναγέννησης και της σωτηρίας του ανθρώπου. Στη καρδιά της Θεοτόκου είχε φυτευθεί το μυστήριο του Χριστού. Όταν τον είδε νεκρό πάνω στο Σταυρό η καρδιά της τρυπήθηκε από τη ρομφαία , αλλά δεν μετακινήθηκε από το θαύμα του χριστολογικού μυστηρίου. Βιώνοντάς το βαθιά μέσα στη καρδιά της ως πάσχουσα μάνα, δέχεται για άλλη μια φορά το φωτισμό της θείας χάρης κι ομολογεί: «Εἰ καί σταυρόν ὑπομένεις, σύ ὑπάρχεις ὁ Υἱός καί Θεός μου».

Η Παρθένος Μαρία αποτελεί λοιπόν αυθεντικό πρότυπο μίμησης για κάθε πιστό μέλος της Εκκλησίας, αφού όλη της η ζωή φανερώνει το νέο εν Χριστώ σταυροαναστάσιμο ήθος που πρέπει να τον διακρίνει.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

Η Σταυρική θυσία του Κυρίου Ιησού Χριστού αποτελεί το κορυφαίο κεφάλαιο στη διαδικασία της σωτηρίας του ανθρωπίνου γένους. Διότι μυστηριωδώς πως, την Αγία εκείνη Παρασκευή της σταυρώσεως, συντελέσθηκε στο φρικτό Γολγοθά η καταλλαγή ανθρώπου και Θεού, αυτό δηλαδή που δεν κατόρθωσαν να πραγματοποιήσουν οι αναρίθμητες θυσίες του προχριστιανικού παρελθόντος. Αιτίας της θείας θυσίας υπήρξε αναμφίβολα η ανθρώπινη ανταρσία κατά του Θεού και η κυριαρχία του κακού στην ανθρώπινη φύση. Ο άνθρωπος, ως τέλειο κι ελεύθερο δημιούργημα του Θεού, κάνοντας κακή χρήση του αυτεξουσίου του, ξέπεσε από τον ανοδικό του προορισμό και έφθασε μέχρι τις εσχατιές της πτώσης (Γεν. 3). Δεν δέχθηκε να προσφέρει πνευματική θυσία, αυτή της υπακοής και της πίστεως στο λόγο του Θεού κι έτσι βρέθηκαν εκτός Παραδείσου. Η μεταστροφή του ήταν αδύνατη πιά διότι η φύση του είχε φθαρεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε δεν μπορούσε ο ίδιος με τις δικές του δυνάμεις να απολυτρωθεί. Η ενοχή του απέναντι στο Θεό ήταν τόσο μεγάλη ώστε μόνο ο θάνατός του μπορούσε να διορθώσει αυτή την ανταρσία και την ύβρη. Με αυτή όμως τη λογική έπρεπε να πεθάνει ολόκληρο το ανθρώπινο γένος προκειμένου να εκλείψει μαζί του η αμαρτία και το κακό. Γι’αυτό ο άνθρωπος, μέσα στη σκοτοδίνη της αμαρτίας, εφεύρε ως αντίδοτο την έννοια της θυσίας, ως αντιπροσωπευτικό εξιλέωσης απέναντι στο δίκαιο Θεό. Έτσι λοιπόν, αρχικά καθιερώθηκαν οι ανθρωποθυσίες και αργότερα η πρόοδος του ανθρωπίνου πνεύματος τις αντικατέστησε με τις ζωοθυσίες, η αναποτελεσματικότητα των οποίων όμως ήταν συνείδηση όλου του προχριστιανικού κόσμου, γι’αυτό ήταν κι επαναλαμβανόμενες. Οι θυσίες αυτές υπήρξαν τύποι της Μεγάλης Σταυρικής θυσίας του Χριστού και οι ιερείς αυτών τύποι του Μεσσία Χριστού, ο οποίος εστάλλει από το Θεό Πάτερα για να λυτρώσει πραγματικά και μόνιμα τον άνθρωπο. Επιτέλεσε δε το σωτήριο επί γής έργο Του, όπως είναι γνωστό δια του τρισσού αξιώματός του, του προφητικού, του βασιλικού και του Αρχιερατικού με την επί του φρικτού Γολγοθά θυσίας Του.

Η χάρις και η δύναμη του σταυρού δεν ωφείλεται λοιπόν στο σχήμα του αλλά στο γεγονός ότι υπήρξε το όργανο εκείνο διά του οποίου ο Θεάνθρωπος Χριστός λύτρωσε τον κόσμο από την αμαρτία και το θάνατο «θανάτῳ θάνατον πατήσας». Αποτελεί το θυσιαστήριο επί του οποίου ο Κύριος προσέφερε τον εαυτό του θυσία καθολική, δηλαδή για όλο τον κόσμο, ως θύτης και θύμα «γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε Σταυροῦ» (Φιλ. 2,8). Πορεύεται προς το θάνατο όχι ως κατάδικος αλλά ως βασιλεύς θυσιαζόμενος υπέρ των υπηκόων Του, καθώς ο Ευαγγελιστής Λουκάς σημειώνει: «βάπτισμα ἔχω βαπτισθῆναι, καί πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ» (Λουκ. 12,50).

Πάνω στο Σταυρό κορυφώθηκε όλη η πτωχεία, η ταλαιπωρία και η οδύνη που έλαβε για εμάς, για να μας ελευθερώσει από την κατάρα της αμαρτίας και του νόμου. Δια του Σταυρού μας συμφιλίωσε με το Θεό Πάτερα και μας απέδειξε με το πιο πειστικό τρόπο πως μας αγαπά με άπειρη αγάπη, ακόμη και την ώρα του Πάθους Του. Μας ἐνωσε σε ένα Σώμα και καθάρισε και αγίασε ουρανό, αέρα και γή, διότι σταυρώθηκε κάτω από τον ουρανό, ανυψώθηκε στον αέρα και το Παναγιο Αίμα του ἐσταξε στη γή. Όταν κάποιος, αναφέρει ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, ρώτησε ειρωνικά έναν από τους θεοφόρους Πα΄τερες μας αν πιστεύει στον Εσταυρωμένο, εκείνος απάντησε: «ναι, πιστεύω σ’ Άυτόν που εσταύρωσε την αμαρτία».

Στο Σταυρό απέδειξε ότι ο κόσμος τούτος δεν είναι η τελική πραγματικότητα αλλά η όδός προς την αληθινή ζωή κάθε αγωνιζόμενου πιστού χριστιανού. Και αυτό το φανέρωσε αποκαλύπτοντας τον εαυτό Του ως τον λυτρωτή και ζωοδότη του σύμπαντος κόσμου, καταλύοντας οριστικά τις πανουργίες, τις πλάνες και την δύναμη του διαβόλου στον άνθρωπο.

Ο απαθής, κατά την θεότητα, Χριστός ἐπαθε για μας κατά την σάρκα. Η θεία του φύση παρεχώρησε, ώστε η ανθρώπινή Του φύση να περάσει την πρό του θανάτου αγωνία και τις οδύνες του Σταυρού. Προς στιγμή η ανθρώπινη φύση δειλίασε στο κήπο της Γεθσημανή, υποτάχθηκε όμως στη θεία φύση και θέληση και έπαθε «υπέρ της του κόσμου ζωής και σωτηρίας». Ἐπαθε λοιπόν και απέθανε ο αναμάρτητος, υπέρ των αμαρτωλών. Και ο Κύριος υπήρξε ο μόνος αναμάρτητος καθότι η ανθρώπινή Του φύση ενώθηκε με τη θεία φύση λόγω της υποστατικής ενώσεως στο πρόσωπο του Θεού Λόγου. Ο Χριστός είναι και θύμα και ιερεύς. Θύμα κατά το σώμα του και ιερεύς κατά την πνευματική του φύση. Ό ίδιος και πρόσφερε τη θύσια και προσφερότανε σωματικά. Θυσία που έβαλε πρώτο μέσα στο Παράδεισο έναν ληστή, αφού άλλαξε την πονηρή του σκέψη και συγκλόνισε τη πέτρινη καρδιά του.

Η Σταυρική αυτή θυσία του Θεανθρώπου δεν αποκαλύψε μόνο την αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο, αλλά φανέρωσε την πίστη, την υπακοή και την αγάπη του Κυρίου προς τον Θεό Πατέρα. Ο Λόγος σαρκώθηκε, για να μπορέσει ως άνθρωπος να πάθει, να πεθάνει, αλλά και να νεκρώσει τα πάθη της σάρκας.

Ο ζωοποιός Σταυρός αποκτά ένα βαθύ ασκητικό συμβολισμό και γίνεται όχι μόνο το μέσο για την ανύψωση του ανθρώπου και την αποκατάσταση των σχέσεών του με το Θεό, αλλά και το ουσιαστικό στοιχείο της μίμησης του Κυρίου. Ο Σταυρός ήταν προηγουμένως υπόθεση ντροπής και τιμωρίας, τώρα όμως έγινε αφορμή δόξας και τιμής. Μέσα απ'αυτή την οπτική, στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, το μαρτύριο θεωρήθηκε ως ο πλέον αυθεντικός τρόπος μίμησης του Πάθους του Κυρίου. Στα μεταγενέστερα χρόνια, η βυζαντινή ασκητική γραμματεία θα συνδέσει τον ασκητικό βίο με το Πάθος κι έτσι, η ζωή του μοναχού, θα αποκτήσει τη σταυρική της διάσταση και θα αποτελέσει αυθεντικό στοιχείο μίμησης του Πάθους του Κυρίου.

Οι μοναχοί, αποδεχόμενοι τη σωτήρια κλήση, αφήνουν τη πολυκύμαντη θάλασσα των παθών και ακολουθούν το Σωτήρα Χριστό. Τον ακολουθούσαν στην ατίμωση και την οδύνη του Σταυρού, σταυρώνοντας τη σάρκα με τα πάθη και τις επιθυμίες της. Συνοδεύουν στο τάφο του Κυρίου, θάβοντας τις γήινες επιδιώξεις του παλαιού ανθρώπου και νεκρώνοντας το προσωπικό τους θέλημα στην υπακοή, σ'εκείνη δηλαδή τη θεληματική δουλεία, που οδηγεί στην αληθινή ελευθερία. Μετέχουν στην Ανάσταση, ανασταίνοντας μέσα τους την εκπεσμένη θεία εικόνα, και μέσω της πνευματικής τελείωσης, ενδύνονται τη δόξα του αρχέγονου κάλλους. Η αυτοπροαίρετη αγάπη του μοναχού προς τον Νυμφίο των ψυχών, μιμητική της αγάπης προς τον άνθρωπο, είναι το θεμέλιο της μοναχικής ζωής. Θυσία, μέσα από το θυσιαστήριο της καρδιάς, είναι η προσευχή του μοναχού, όπου θυσιάζεται το θέλημα, συντρίβεται το εγώ, καταπνίγονται τα πάθη και φονεύονται οι κακίες.

Ο θάνατος, ως εχθρός του παλαιού Αδάμ, νικιέται από το νέο Αδάμ Χριστό. Πάνω στο Σταυρό, ο Χριστός δεν πέθανε τον εχθρό θάνατο, το θάνατο της αμαρτίας και της υποταγής στο κράτο του διαβόλου, αλλά πέθανε το φίλο και μακάριο θάνατο, αφού μ'αυτόν θανατώθηκε η αμαρτία. Με το θάνατό Του ο Χριστός κατάργησε τον εχθρό θάνατο. Το θάνατο, που ήρθε εξαιτίας της πτώσης του ανθρώπου και ο οποίος καταλύθηκε από την Ανάσταση. Ο θάνατος καταργείται μ'αυτόν τον ίδιο το θάνατο και ο διάβολος νικιέται με το ίδιο του το όπλο. Έτσι, τα Πάθη του Σωτήρα αναδεικνύουν την αγάπη του Θεού για το δημιούργημά Του και γίνονται χαρμόσυνο μήνυμα για την Εκκλησία, αφού καταδεικνύουν το μέγεθος και τη δύναμη της παρεχόμενης χάρης του Θεού. Αυτής της χάρης, που έκανε τον άνθρωπο όχι μόνο μέτοχο του ενδόξου και σωτηρίου θανάτου του Κυρίου, αλλά και μέτοχο της

Αναστάσεώς Του. Η Ανάσταση του Χριστού είναι η Ανάσταση του Χριστιανού. Ανήκει σε ολόκληρη την ανθρωπότητα και διατηρεί τον πιστό στη ζωή ως προσώπου εν Χριστώ. Η Ανάσταση είναι η μετοχή του ανθρώπου στην αιώνια και ακατάλυτη ζωή. Η Εκκλησία βιώνει το ήθος της Αναστάσεως ως νέο ήθος, ως ήθος αληθινής αγάπης και αληθινής ελευθερίας.

Αλλά αδελφοί μου τι ακριβώς σημαίνει να συμπορεύομαι με τον Χριστό; Να σηκώνω δηλαδή καθημερινώς το Σταυρό μου, ζώντας σταυρικά;

Μετά την επιτήμιση του Πέτρου, ο Κύριος ζήτησε από τους μαθητές Του να πορεύονται κι αυτοί σταυρικά, λέγοντας τους «εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν καί ἀράτω τον σταυρόν αύτοῦ και ἀκολουθείτω μοι».

Στους υἱούς Ζεβεδαίου και τη μητέρα τους, που ζητούσαν πρωτοκαθεδρίες, είπε ο Χριστός: «Οὐκ οἴδατε τι αἰτίσθε. Δύνασθε πιεῖν τό ποτήριον ὅ ἐγώ μέλλω πίνειν, ἤ τό βάπτισμα ὅ ἐγώ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;». Δηλαδή, δεν ξέρετε τι ζητάτε. Μπορείτε να πιείτε το ποτήρι (ενοώντας αυτό του Πάθους) που εγώ πίνω, ή να βαπτισθήτε το βάπτισμα που εγώ βαπτίζομαι; (Μτθ. 16, 24).

Επομένως, βάσει τον Λόγων του Κυρίου μας ζω σταυρικά σημαίνει και προϋποθέτει ταυτόχρονα:

α) Σταυρώνω τά πάθη μου και απαρνούμαι τον παλαιό άνθρωπο που φέρω μέσα μου, αποβάλλοντας την αμαρτωλή και εγωιστική μου διάθεση, την φιλαυτία και τον εγωκεντρισμό μου.

Ο Απόστολος των Εθνών, στην προς Γαλάτας Επιστολή αναφέρει χαρακτηριστικά: «Οἱ δε τοῦ Χριστοῦ τήν σάρκα ἐσταύρωσαν σύν τοῖς παθήμασι καί ταῖς ἐπιθυμίαις». Αποτελέσματα της ανθρώπινης αυτής φιλαυτίας είναι η ολιγοπιστία, η αδιαφορία και η εκμετάλλευση προς συνάνθρωπο, η φιληδονία, η σαρκολατρεία, η φιλαργυρία, η συκοφαντία και κάθε ενέργεια με την οποία πληγώνουμε τους συνανθρώπους μας. Ο ἀνθρωπος αυτός που κυριεύεται από τα πάθη αυτά δεν είναι δυνατόν να είναι φιλάνθρωπος άρα και φιλόθεος. Κατά βάθος αγαπά μόνον τον εαυτό του με έναν αρρωστημένο τρόπο και αδιαφορεί για τους γύρω του.

Αν λοιπόν δεν σταυρώσουμε το πάθος αυτό της φιλαυτίας δεν θα μπορέσουμε να οικειοποιηθούμε την αληθινή Του αγάπη. Οφείλουμε λοιπόν να αποφύγουμε όχι μόνο τις ίδιες τις αμαρτίες αλλά και τις αμαρτωλές επιθυμίες και τους αμαρτωλούς λογισμούς. Και πως θα πετύχουμε κάτι τέτοιο; Μέσω της συμμετοχής μας στη μυστηριακή ζωή της Εκκλησίας. Μέσω του Αγίου Βαπτίσματος μας χαρίσθηκε η καινή εν Χριστώ ζωή, η δυνατότητα να αγωνισθούμε μέσα στη νεκρή μας ζωή ούτως ώστε να μεταμορφωθεί κάθε στοιχείο του παλαιού μας ανθρώπου

και αυτός ο αγώνας είναι ο Σταυρός. Η χριστιανικη ζωή μετά το Άγιο Βάπτισμα είναι ο αγώνας το «δυνάμει» να γίνει «ενεργεία». Η εγκαινιασμένη και δωρηθείσα μέσα μας καινή, καινούρια δηλαδή, ζωή του Χριστού να νικήσει και να μεταμορφώσει κάθε στοιχείο του νεκρού και παλαιού μας ανθρώπου. Αυτός ο αγώνας είναι ο Σταυρός.

β) Υπομένω τις ακούσιες δοκιμασίες καρτερικά και ευχαριστηριακά.

Όλοι γνωρίζουμε αδελφοί μου ότι η αδικία, η αχαριστία, οι διωγμοί που κατά καιρούς διατρέχουμε, η φτώχια, οι οδυνηρές και ανίατες ασθένειες και εν τέλει ο θάνατος, μας προκαλούν θλίψη και απογοήτευση αλλά αν τις χρησιμοποιήσουμε σωστά μπορούν να αποτελέσουν ευκαιρίες που θα μας οδηγήσουν στην συσταύρωση και τη συνανάσταση με τον Χριστό. Η εκ μέρους μας απογοήτευση μπροστά σε δυσάρεστα γεγονότα της ζωής μάς ζημιώνουν πνευματικά. Αν όμως τα δεχθούμε ως ευκαιρίες για την πνευματική μας τελείωση, τότε μετατρέπονται σε δώρα της αγάπης του Θεού που μας ανεβάζουν στο ύψος των αγίων μαρτύρων. Ο συσταυρωμένος με το Χριστό Παύλος, φέροντας στο σώμα του τα σημάδια του Πάθους του Κυρίου μας βεβαιώνει ότι «εἰ ὑπομένομεν, καί συμβασιλεύσομεν» (Β’ Τιμ. 2,12).

Γεμάτη είναι η Αγία Γραφή από τέτοια χαρακτηριστικά παραδείματα με κορυφαίο παράδειγμα τη παλαιοδιαθηκική μορφή του πολύαθλου Ιώβ. Δοκιμασίες περνά και η Παναγία από την εκ Πνεύματος Αγίου σύλληψη του Κυρίου μας και ο Ιωσήφ μη μπορώντας να εξηγήσει την υπερφυή αυτή σύλληψη. Δοκιμασία αποτελεί επίσης η δυσκολία ευρέσεως τόπου γέννησης του θείου βρέφους, η προσπάθεια του Ηρώδη να το φονεύσει, η φυγή στην Αίγυπτο. Η αγωνία της μητέρας Παναγίας που επι τρείς μέρες έχασε το δωδεκαετή Ιησού και η υπερβολική και απερίγραπτη θλίψη της που αντίκριζε τον υιό της να σταυρώνεται άδικα «συμπράτουσα και συμπάσχουσα τῇ δι αὐτῆς ὑψοποιῷ κενώσει τοῦ Λόγου», σύμφωνα με τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. Μεγαλύτερη δοκιμασία δε, όταν χρειάστηκε να υποφέρει για εμάς ο Κύριος και να πεθάνει επι του Σταυρού για την σωτηρία όλου του ανθρωπίνου γένους.

Ο Χριστιανός που έχει την αγάπη του Θεού μέσα του και που έτσι έχει αγάπη για τον καθένα αισθάνεται μια χαρά, μεγάλύτερη από όλες τις χαρές που τα πράγματα του κόσμου τούτου μπορούν να του παράσχουν, μεγαλύτερη απ’όση η δική του ύπαρξη, ζώντας σαν ένα απομονωμένο άτομο, θα μπορούσε ποτέ να του δώσει. Αυτό αποτελεί ένα γεγονός που οι ενάρετοι αποκαλύπτουν μέσα στο πάθος τους. Ο Σταυρός αυτός λοιπόν δίνεται στον άνθρωπο ούτως ώστε να ανακαλύψει το Θεό αλλά και να δείξει στους άλλους ότι υπάρχει η δυνατότητα να μείνει ο άνθρωπος ενωμένος με τον Δημιουργό του κατά τέτοιο τρόπο, ακόμη κι αν χάσει τα πάντα,

ακόμη κι αν νιώθει πως ο Θεός τον έχει εγκαταλήψει.

γ) Αναλαμβάνω εκούσιους πόνους και αγώνες για την αγάπη προς τον Θεό.

Με την νηστεία, την αγρυπνία, την προσευχή, τις γονυκλισίες και τους υπόλοιπους τρόπους ορθόδοξης άσκησης ο χριστιανός πνευματοποιείται. Δοκιμάζει τον εαυτό του να μην προσκολλάται στα εγκόσμια και τα υλικά αγαθά. Να μην χρησιμοποιεί το κόσμο καταναλωτικά, αλλά ευχαριστηριακά και δοξολογικά. Είναι γνωστό το πατερικό λόγιο: Δώσε αίμα, λάβε πνεύμα. Η νηστεία της Μ. Τεσσαρακοστής είναι κοπιώδης γι πολλούς, αν όχι για όλους μας, αλλά χωρίς το κόπο αυτό της συσταυρώσης με το Χριστό δεν μπορούμε να ζήσούμε τη χαρά της Ανάστασης. Γι'αυτό ακριβώς στην Εκκλησία μας όλα είναι αναστάσιμα γιατί όλα είναι σταυρικά. Η Εκκλησία του Χριστού είναι Εκκλησία Σταυρού και Ανάστασης. Χωρίς Σταυρό δεν υπάρχει Ανάσταση. Αλλά ούτε Σταυρός αν δεν ακολουθεί η Ανάσταση. Γι'αυτό τη Μ. Παρασκευή την εορτάζουμε αναστάσιμα, ενώ οι Δυτικοί σταυρώσιμα. Ο πιστός ζώντας συνειδητά μέσα στην Εκκλησία θεολογεί τη πραγματικότητα του Σταυρού. Γίνεται δηλαδή σταυροφόρος και σταυρωμένος μαζί.

Ασκητική είναι του Κυρίου μας, της Παναγίας, όλων των Αγίων. Από το Κύριο και τη Θεοτόκο διδάχθηκαν οι Απόστολοι τη σταυρική άσκηση και την παρέδωσαν με το λόγο και το παράδειγμα τους στο σώμα της Εκκλησίας. Ασκητικό και σταυροαναστάσιμο ήθος χαρακτηρίζει και το ελληνικό έθνος, κάτι που το βοήθησε να υπομείνει τη σκληρότητα των βαρβάρων κατακτητών επί 400 έτη αλλά και να σηκώσει μόνο του το ζυγό και τους κινδύνους του απελευθερωτικού αγώνα του 1821. Οι απλές και αγράμματες μάνες, κατά Θεόν όμως σοφές, που εδίδασκαν στα παιδιά τους τη πίστη, τη προσευχή, τη νηστεία και τις μετάνοιες ετοίμαζαν τους αληθινά ελεύθερους ανθρώπους που θα εγίνοντο και οι πρωτεργάτες της εθνικής ελευθερίας.

Για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς αδελφοί μου, η άρση του Σταυρού είναι έκφραση υπακοής και τέλειας αγάπης προς το Θεό. Είναι αντίδωρο και αντιπροσφορά προς το Κύριο που θυσιάστηκε τη σωτηρία όλων μας.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

Αγαπητοί μου αδελφοί,

Ζούμε σήμερα σε ένα κόσμο στον οποίο κυριαρχεί το αντισταυρικό πνεύμα. Μια κοινωνία που ορίζει ως ιδανικά την ικανοποίηση των παθών και την άνεση που τοποθετεί την ελευθερία όχι στη θυσία και την αγάπη, δηλαδή στο Σταυρό, αλλά στον εγωισμό. Ο κόσμος αυτός δεν θέλει να ακούει για εγκράτεια, για κυριαρχία στα πάθη, για νηστεία και άσκηση, αλλά κατά βάθος αρνείται το Σταυρό και δεν

μπορεί να συναναστηθεί με το Χριστό. Μένει στη φθορά, το θάνατο και το αδιέξοδο. Η τεχνολογική πρόοδο από τη μία μας εξυπηρετεί, από την άλλη μας απομακρύνει από την πραγματική ζωή, την εν Χριστώ ζωή και κοινωνία. Διαφημίζονται και προβάλλονται διάφορες, ξενόφερτες μορφές ασκήσεως, μη ορθόδοξες και χριστιανικές. Η ευαγγελική και ορθόδοξος άσκηση δεν έχει καμιά σχέση με τις ασκητικές μεθόδους των διαφόρων ανατολικών, ινδουϊστικών αιρέσεων τύπου γιόγκα, όπου η άσκηση έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα κι αποτελεί μόνο γυμναστική της θέλησης και όχι συσταύρωση με το Χριστό.

Ο Χριστιανισμός είναι αδελφοί μου σταύρωση και ανάστασιμη χαρά. Αλλά η χαρά αυτή αποκτιέται με τα πάθη και τον πόνο. Διότι, για να σωθεί ο άνθρωπος, ο Κύριος ανέβηκε εκούσια στο Σταυρό. Και μετά την Σταύρωση και την Ανάσταση ήρθε η πραγματική χαρά. Άρα είναι απαραίτητο να σηκώσουμε κι εμείς το Σταυρό μας ούτως ώστε να συσταυρωθούμε και συναναστηθούμε με τον Κύριό μας Ιησού Χριστό. Ίσως ο Σταυρός τρομάζει τον άνθρωπο, γιατί του διαλύει την άνεση. Ο κόσμος αυτός που απορρίπτει το Σταυρό του Χριστού είναι υποχρεωμένος να αντιμετωπίσει φοβερές μάστιγες, όπως το έϊτζ, τα ναρκωτικά, την τρομερή οικολογική καταστροφή. Όλα αυτά όμως αντιμετωπίζονται μόνο με την επιλογή του σταυρικού τρόπου ζωής και τη μετάνοια η οποία έσωσε την Νινευή από την καταστροφή. Και οι χριστιανοί που ζούν σ’αυτόν τον αντισταυρικό κόσμο οφείλουν να κάνουν μεγάλο αγώνα για να μην παρασυρθούν από το υλιστικό και αντισταυρικό πνεύμα και τουςσύγχρονους πειρασμούς. Και πως το καταφέρνουμε αυτό; Μόνο με την αγάπη και το σταυρικό πνεύμα.

Οι Εβραίοι επιζητούσαν Ιησού Χριστό Μεσσία, αλλά χωρίς Σταυρό. Τον οδήγησαν πάνω στο Σταυρό για να τον ατιμάσουν κι όμως στο Σταυρό Εκείνος δοξάσθηκε απερίγραπτα και ταυτόχρονα η θυσία Του δόξασε το Σταυρό. Και τον δόξασε όχι μόνο σ’αυτή τη ζωή αλλά κι εσχατολογικά θα δοξασθεί, κατά την ημέρα τα Β’’ Παρουσίας του Κυρίου., όπου το σημείο του Υιού του ανθρώπου θα αποτελέσει το προπομπό της Ελεύσεως και της Δικαίας Κρίσης Του.

Σήμερα δυστυχώς οι κοσμικοί άνθρωποι θέλουν να φτιάξουν έναν επίγειο παράδεισο χωρίς Σταυρό. Μας καλούν κι εμάς τους Χριστιανούς να εγκαταλείψουμε το σταυρικό τρόπο ζωής. Έαν ο Αντίχριστος πολεμά το Χριστό το κάνει διότι ο Χριστός είναι εσταυρωμένος και γι’αυτό αναστημένος. Αυτός ο Αντιχριστος, ως ψευδομεσσίας και ψευδοπροφήτης, υπόσχεται στους ανθρώπους επίγειο παράδεισο, λύτρωση και σωτηρία χωρίς σταυρό. Πως όμως μπορεί να υπάρξει παράδεισος χωρίς αγάπη και πως μπορεί να υπάρξει αληθινή αγάπη χωρίς το σταύρωμα του εγωϊσμού; Η επανάσταση κατά του εγωισμού είναι η πιο ριζική επανάσταση στο κόσμο, που χωρίς αυτή καμμία αλλαγή στο καλύτερο δεν μπορεί

να γίνει.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ –ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ό Άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός μας διδάσκει σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να κάνουμε το Σταυρό μας: «Όταν ενώνεις τα τρία δάχτυλα για να κάνεις το Σταυρό, ομολογείς ότι ο Θεός είναι Πατήρ, Υιός και Άγιο Πνεύμα. Όταν φέρεις τα τρία δάχτυλα ψηλά στο μέτωπο και το ακουμπάς, ομολογείς πως ο Χριστός ήταν ψηλά, είναι Θεός, κάθεται στο θρόνο του Ουρανού. Όταν κατεβάζεις τα τρία δάχτυλα χαμηλά, ομολογείς πως ο Χριστός άφησε το θρόνο του Ουρανού, κατέβηκε κάτω χαμηλά και φόρεσε σάρκα ανθρώπινη. Όταν φέρεις τα τρία δάχτυλα στο δεξιό ώμο, ομολογείς την ύπαρξη του Παραδείσου και παρακαλείς το Θεό να σε βάλει εκεί, στα δεξιά Του με τους δικαίους. Όταν φέρεις τα τρία δάχτυλα στον αριστερό ώμο, ομολογείς την ύπαρξη της αιωνίου κολάσεως και παρακαλείς το Θεό να μη σε βάλει εκεί με τους αμετανόητους αμαρτωλούς. Και όταν, τέλος, όλη τη παλάμη τη φέρεις στο στήθος, δηλώνεις την άπειρη ευχαριστία σου για τα αγαθά που Εκείνος σου προσφέρει».

Γραφει επίσης το Γεροντικό: Ο Ιωάννης ο Βοστρηνός, άνθρωπος άγιος και με εξουσία κατά πνευμάτων ακαθάρτων, ρώτησε δαίμονες που κατοικούσαν μέσα σε κόρες και που εξ αιτίας τους ήταν κυριευμένες από μανία και υπέφεραν φοβερά, και τους είπε: Ποια πράγματα φοβάστε από τους Χριστιανούς; Και αυτοί απάντησαν: Έχετε πράγματι τρία μεγάλα πράγματα. Εκείνο που φοράτε στο λαιμό σας, εκείνο που λούζεστε στην Εκκλησία κι εκείνο που τρώτε στη Λειτουργία. Αυτός ρώτησε πάλι; Ποιο από τα τρία αυτά φοβάστε περισσότερο; Και αποκρίθηκαν: Αν φυλάγατε καλά εκείνο που μεταλαμβάνετε, κανένας από εμάς δεν θα μπορούσε να βλάψει Χριστιανό». Αυτά λοιπόν που φοβούνται περισσότερο οι δαίμονες είναι ο Σταυρός, το Βάπτισμα και η Θεία Κοινωνία.

Ας ζητήσουμε λοιπόν σήμερα κιόλας τη χάρη από το Σταυρωθέντα και Αναστάντα Κύριο, να μην παρασυρθούμε από τον Αντίχριστο. Να μην αρνηθούμε το Σταυρό Του και το σταυρό μας, την αγάπη, το πνεύμα της θυσίας και προσφοράς, την ταπείνωση, την υπομονή στις δοκιμασίες, την εγκράτεια και την άσκηση. Τις στιγμές που ο εγωισμός τείνει να μας κυριαρχήσει, ας ατενίσουμε τον Εσταυρωμένο και ας σταυρώσουμε κάθε εγωιστική μας διάθεση και επιθυμία, κάθε αμαρτωλό πάθος, κάθε μνησικακία, οργή και θυμό μας. Αυτό το Πάσχα μας καλεί ο Κύριος δια του σταυρικού Του Πάθους να συσταυρωθούμε και να συναναστηθούμε με Εκείνον «τον αἴροντα τήν ἁμαρτία τοῦ κόσμου». Και από ανθρώπινη αδυναμία πέφτουμε και ενεργούμε αντισταυρικά, έχουμε τη δυνατότητα να μετανοήσουμε και δια της μετανοίας αυτής ας επανέλθουμε στη σταυρική ζωή, δια των πρεσβειών της Υπεραγίας Θεοτόκου και την μεσιτεία πάντων των αγίων.

π. Σπυρίδων Μπούρης